

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА СЕКСОЛОГІЯ ТА СЕКСОПАТОЛОГІЯ

Спеціальність: **С4 «Психологія»**

Освітньо-професійна програма: **Клінічна психологія**

Код компонента в освітній програмі: **ВК 8**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **2**

Семестр(и): **3 (осінній)**

Тип освітнього компонента: **вибірковий**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **залік**

Пререквізити: **психоосвіта та педагогіка дорослих**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **Маркова Маріанна Владиславівна**

mv.markova@knmu.edu.ua

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Курс «Сексологія та сексопатологія» спрямований на формування у здобувачів системних знань про закономірності формування сексуальності, психосексуального розвитку людини, а також про психологічні, фізіологічні та соціальні чинники порушень сексуального здоров'я. Дисципліна поєднує знання клінічної, медичної, вікової та соціальної психології, психотерапії й анатомо-фізіологічних основ сексуальної функції. Курс забезпечує підготовку майбутніх фахівців до роботи у сфері психосексуальної просвіти, діагностики, профілактики та психокорекції сексуальних дисфункцій.

МЕТА КУРСУ. Здобувачі навчатися аналізувати психологічні та фізіологічні основи сексуальної поведінки, розуміти етапи психосексуального розвитку, чинники формування сексуальної ідентичності та орієнтації. Вони оволодіють знаннями про основні види сексуальних розладів, причини їх виникнення, принципи психокорекції та етичні стандарти роботи психолога у сфері сексуальності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- знати основні поняття, закономірності та етапи психосексуального розвитку, структуру сексуальності як біопсихосоціального феномену;
- розуміти психологічні, нейрофізіологічні, гормональні та соціокультурні механізми формування статевої ідентичності, сексуальної мотивації й поведінки;
- володіти знаннями про класифікацію сексуальних розладів (дисфункції, парафілії, розлади орієнтації, розлади статевої ідентичності) згідно з DSM-5 та МКХ-11;
- уміти застосовувати психодіагностичні методики для вивчення сексуальної самооцінки, рівня тривожності, міжособистісної гармонії, статеворольових установок;
- використовувати набуті знання для профілактики сексуальних девіацій, подолання сексуальної дезадаптації, відновлення гармонії у подружніх стосунках і розвитку сексуальної культури;
- розвивати професійні компетентності емпатії, етичної чутливості, здатності до конфіденційної взаємодії, толерантності до різних проявів сексуальності, дотримання норм професійної етики та психологічної безпеки клієнта.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (10 год.):

1. Нормальна сексологія. Поліфакторне забезпечення сексуальності

2. Сексуальне здоров'я та сексуальна адаптація
3. Чотирифакторна системна концепція сексуального здоров'я
4. Психогігієна шлюбу
5. Сексопатологія. Порушення сексуального здоров'я
6. Психопатологічні синдроми при порушенні сексуального здоров'я
7. Діагностика порушень сексуального здоров'я
8. Порушення статевої самосвідомості. Трансексуалізм
9. Комерційний секс та сучасне суспільство. Соціально-психологічні аспекти проституції
10. Психокорекція та психотерапія порушень сексуального здоров'я
11. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я

Перелік тем практичної роботи (20 год):

1. Нормальна сексологія. Поліфакторне забезпечення сексуальності
2. Сексуальне здоров'я та сексуальна адаптація
3. Чотирифакторна системна концепція сексуального здоров'я
4. Психогігієна шлюбу
5. Сексопатологія. Порушення сексуального здоров'я
6. Психопатологічні синдроми при порушенні сексуального здоров'я
7. Діагностика порушень сексуального здоров'я
8. Порушення статевої самосвідомості. Трансексуалізм
9. Комерційний секс та сучасне суспільство. Соціально-психологічні аспекти проституції
10. Психокорекція та психотерапія порушень сексуального здоров'я
11. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Нормальна сексологія. Поліфакторне забезпечення сексуальності
2. Сексуальне здоров'я та сексуальна адаптація
3. Чотирифакторна системна концепція сексуального здоров'я
4. Психогігієна шлюбу
5. Сексопатологія. Порушення сексуального здоров'я
6. Психопатологічні синдроми при порушенні сексуального здоров'я
7. Діагностика порушень сексуального здоров'я
8. Порушення статевої самосвідомості. Трансексуалізм
9. Комерційний секс та сучасне суспільство. Соціально-психологічні аспекти проституції
10. Психокорекція та психотерапія порушень сексуального здоров'я
11. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекції, інтерактивні дискусії, робота в малих групах, аналіз і розв'язання комунікативних ситуацій, метод кейсів, рольові ігри, моделювання професійних діалогів, тренінгові вправи з розвитку комунікативних навичок, метод самопрезентації, мозковий штурм.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка

запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + 3$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

Список рекомендованої літератури:

1. Берн Ерік Секс у людському коханні. Ігри, в які грають у ліжку / Книжковий Клуб Сімейного Дозвілля 2021. – 256с.
2. Бойко М.І., Білобровка Р.І., Кришталь Є.В. Сексологія та сексопатологія : підручник / Вінниця : Нова Книга, 2023. – 304с.
3. Маркова М.В., Кришталь Є.В., Абдяхімова Ц.Б., Агішева Н.К., Кришталь Т.В. Медико-психологічні аспекти сексуальності, сексуальної поведінки та сексуального здоров'я та його порушень / Медична психологія: в 2-х т. Т.2 Спеціальна медична психологія : за ред. Г.Я. Пилягіної. – Вінниця: Нова Книга, 2020. 365–390– с.

Зав. кафедри сексології, психотерапії
та медичної психології

Маркова Маріанна